

Nieuwsbrief

ADLO-project: Natuur- en landschapsbeheer met kleine herkauwers: duurzaam bedrijfsmanagement en rendabiliteit.

JAARGANG 2, NR. 3

MAART 2009

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Vlaamse Schapenhouderij vzw
Ieperseweg 87
8800 Rumbek/Beitem
T 051 27 32 27
F 051 24 00 20
E griet.dewaele@west-vlaanderen.be

Projectpartners

Vlaamse Schapenhouderij vzw
Dierengezondheidszorg Vlaanderen
Zoötechnisch Centrum

IN DIT NUMMER:

Voorwoord	1
Schapenhouderij, terreinbeheer, rendabiliteit	2
Landschapsbeheer: de visie van de Vlaamse schapenhouder	4
Agenda	9
In de kijker	10

Dit project wordt gefinancierd door het Departement Landbouw & Visserij en de Europese Unie

Met steun van de Vlaamse overheid

Voorwoord

Geachte lezer,

Dit is het derde nummer van de nieuwsbrief kaderend in het ADLO-project 'Natuur- en landschapsbeheer met kleine herkauwers: duurzaam bedrijfsmanagement en rendabiliteit'.

In dit nummer zullen we het hebben over de basiselementen die de rendabiliteit of het arbeidsinkomen per ooi per jaar bepalen in de klassieke schapenhouderij. In volgende nummers gaan we dan dieper in op de gevolgen van beheer en hoe een beheersvergoeding er zou moeten uitzien.

Verder rapporteren de projectpartners van KUL (Universiteit Leuven) en KHK (Hogeschool Kempen) de resultaten van de bevraging van de Vlaamse schapenhouder wat landschapsbeheer betreft. Uit de cijfers blijkt duidelijk interesse voor beheer, maar ook een klare vraag naar lange termijn afspra-

ken.

In het kader van dit project gaan ook in elke provincie demonamiddagen door. De data vind je in de agenda. Noteer ze alvast.

We sluiten af met 'het Belgisch Melkschaap' als waardevol ras 'in de kijker'.

Alvast veel leesgenot.

A. Calus

Voorzitter VSH

Schapenhouderij - terreinbeheer - rendabiliteit

We stellen vast dat in Vlaanderen veel gezinnen een beperkt aantal schapen houden. Het aantal bedrijven dat beroepsmatig en zeker in hoofdberoep schapen houdt is beperkt. Opvallend is dat de grotere bedrijven meestal schapenhouderij bedrijven in combinatie met beheer van terreinen. De schapen worden ingezet in natuurgebieden, op dijken, op publieke terreinen, in havenzones, of ook op militaire domeinen.

Het ADLO-project, waarin deze nieuwsbrief kadert, wil niet alleen vraag en aanbod van terreinbeheer in beeld brengen en bemiddelen tussen schapenhouder en terreinbeheerders, maar ook een beeld geven van de factoren die de rendabiliteit beïnvloeden. Het project wil ook nagaan van welk niveau de beheersvergoeding voor de schapenhouder zou moeten zijn om met zijn beheersactiviteit een verantwoord inkomen te kunnen realiseren.

In dit nummer willen we de basiselementen die het arbeidsinkomen van de 'klassieke' schapenhouder bepalen en bespreken. In volgende nummers wordt dan op de specifieke beheersomstandigheden ingegaan en op de gevolgen voor de rendabiliteit.

Het arbeidsinkomen (AI) van de schapenhouder, of met andere woorden wat hij eraan verdient, meestal uitgedrukt in euro's per ooi per jaar, wordt bepaald door het verschil tussen de opbrengsten en de kosten per ooi per jaar. Om dit arbeidsinkomen te kunnen duiden moet u weten dat in een grote klassieke (= zonder beheer) kudde 6 uur arbeid moet gepresteerd worden per ooi per jaar. Op kleinere bedrijven loopt dit op tot 10 à 12 uur per ooi per jaar.

Aan de opbrengstenzijde vinden we de verkoop van lammeren, de verkoop van reforme (oude) ooiën en de verkoop van wol. Daarnaast was er vroeger de ooiëpremie, nu omgezet in toeslagrechten.

De opbrengsten uit de verkoop van lammeren, per ooi uitgedrukt, hangt vooreerst af van het aantal verkoopbare lammeren per ooi per jaar. Dit is de resultante van het gemiddeld aantal geboren lammeren per ooi, verminderd met de sterfte rond de geboorte of later en eveneens min het procent lammeren dat verder moet aangehouden worden om de kudde op peil te houden. Voor Texel bijvoorbeeld ligt dit rond 1,1 verkoopbare lammeren per ooi per jaar, voor de andere rassen tussen 1,0 en 2,0.

Het afzetgewicht is eveneens een belangrijk element wat opbrengst betreft. Hoe hoger het afzetgewicht, hoe groter de kans dat de dieren vervetten en dit zal de prijs/kg negatief beïnvloeden. Afzetgewichten voor ooilammeren zijn optimaal 35 à 40 kg levend, voor rammen is dit 40 à 50 kg in functie van het ras.

Niet alleen het gewicht bepaalt de slachtlamprijs, maar vooral de bevelesheid (de conformatie) en de vetbedekking. De algemene beoordeling van bevelesheid en vetbedekking kan gebeuren via de SEUROP-classificatie. In functie van de klassering kan de prijs per kg ruim een halve euro verschillen.

De prijs van de reforme ooiën hangt sterk af van het gewicht, de conformatie, de conditie en de ouderdom, maar is relatief laag en schommelt, al naar gelang het ras, tussen 25 en 75 tot 90 euro per stuk.

De verkoop van de wol was jaren terug interessant, maar na de oorlog om de olievelden in het Midden-Oosten is de wereldmarkt voor de wolprijs gezakt beneden 0.5 euro/kg en gezien een schaap 3 à 4 kg wol per jaar produceert is deze verkoopprijs relatief onbelangrijk voor de rendabiliteit.

Wat beheersactiviteiten betreft zal op het vlak van rendabiliteit vooral belangrijk zijn welk schapenras men kan inzetten in functie van:

- de kwaliteit van de beschikbare voeding
- het gewenste beheer(graas)gedrag
- de algemene leefomstandigheden.

Het ras en de voedingskwaliteit bepalen hoeveel lammeren er finaal zullen kunnen verkocht worden, maar zullen ook de conformatie en de vetbedekking van de lammeren (die respectievelijk ras en voedingsniveau-afhankelijk zijn) beïnvloeden en zo de uiteindelijke prijs per kg bepalen.

“Schapenhouderij,
terreinbeheer,
rendabiliteit.”

Het niveau van de opbrengsten per ooi kunnen we best aan de hand van een voorbeeld verduidelijken:

	Ras 1 (weinig beveleesd)			Ras 2 (beveleesd)	
	1,1	1,5	2,0	1,1	1,5
Aantal verkoopbare lammeren					
Afzet gewichten	42			44	
Inkomsten van lamverkoop	1,5	€ 69,30	€ 94,50	€ 126,00	
	1,8	€ 83,16	€ 113,4	€ 151,20	€ 87,12
	2,25			€ 108,90	€ 148,50

Inkomsten van lammerenverkoop per ooi in functie van ras, afzetgewicht en prijs/kg

Deze cijfers maken al duidelijk dat de ontvangsten uit lamverkoop per ooi al van het enkele tot het dubbele kunnen uiteenlopen. Maar uiteraard zullen ook de kosten nog verschillen in functie van het aantal aanwezige lammeren.

De kosten zijn in eerste orde voedingskosten (60 tot 70%). Klassiek is er in de zomer gras, in de winter is er : hooi, voordroogkuil, mais en/of voederbieten. Tevens zijn er kosten voor krachtvoeder. De kostprijs voor het gras wordt onder andere bepaald door de nood aan afsluitingen. Bij beheer kan men op dit vlak ofwel beweiden met herder (herderen) met een hoge arbeidskost, ofwel werken met mobiele (veel arbeid) of vaste afsluitingen.

Naast de kosten voor voeding zijn er de kosten voor:

- huisvesting (stal en inrichting)
- strooisel
- gezondheidszorg (onder andere ontwormen).

De laatste jaren zijn er heel wat kosten bijgekomen: sanitairfonds, FAVV, Rendac... In de mate dat deze kosten niet gerelateerd zijn aan de bedrijfsgrootte (voorbeeld FAVV) is deze kost per ooi voor kleine bedrijven erg zwaar.

Bij beheer wordt de kostenstructuur uiteraard beïnvloed. De productieresultaten kunnen in functie van de lage voederkwaliteit tegenvallen, maar toch kan tijdelijk extern voeder tegen lage kostprijs benuttigd worden. Er zijn misschien minder veterinaire kosten, maar de kosten voor afsluitingen, toezicht enzovoort kunnen erg doorwegen.

Om af te sluiten willen we nog even de impact van diverse foktechnische kenmerken en opbrengsten op de rendabiliteit uitgedrukt in euro/ooi x jaar samenvatten (dit op basis van een eerder wetenschappelijke studie door ons uitgevoerd). Uitgaan- de van klassieke houderij (geen beheer) en startend met een kudde van 100 ooiën.

	AI-wijziging/ooi x jaar
1 % Meer of minder vervanging oude ooiën	€ 0,57
1 % Meer of minder dracht	€ 1,07
1 % Lamsterfte rond geboorte	€ 1,36
1 % Lamsterfte doorheen het jaar	€ 0,67
1 % Uitval volwassen dieren	€ 0,67
10 gram Groei/dag meer of min	€ 1,74
Worpgrootte ± 0,1 lam/ooi	€ 5,45 - € 7,06
Verkoopprijs lammeren/ kg ± € 0,1	€ 5,49
Verkoopprijs reforme ooi ± € 2,5/stuk	€ 0,37

Uit voorgaande cijfers is duidelijk dat om een arbeidsinkomen te halen uit schapenhouderij het aantal lammeren per ooi per jaar en de verkoopprijs van de lammeren cruciaal zijn.

Beheer met schapen betekent nogal eens dat in functie van de kwaliteit van het beheersgras of andere voedende elementen rassen moeten gekozen worden met enerzijds een beperkte beveleesheid en dat anderzijds de voedende waarde van het beheersvoeder dermate laag is dat de conditie van de dieren niet optimaal is en ook de vruchtbaarheid hieronder lijdt. Dit zal er globaal in resulteren dat beheer een lage rendabiliteit voor gevolg heeft of verlieslatend is.

In een volgend artikel en in de brochure die binnen dit project zal ontwikkeld worden, komen we terug op het niveau van de vergoeding die aan diverse beheersvormen zou moeten gekoppeld worden om leefbaar te zijn voor de schapenhouder. Dit alles moet wellicht ook geprojecteerd worden tegenover de kosten die beheer bijvoorbeeld in loondienst of via een loonwerker met zich brengt.

André Calus
vzw Vlaamse Schapenhouderij

Landschapsbeheer: de visie van de Vlaamse schapenhouder

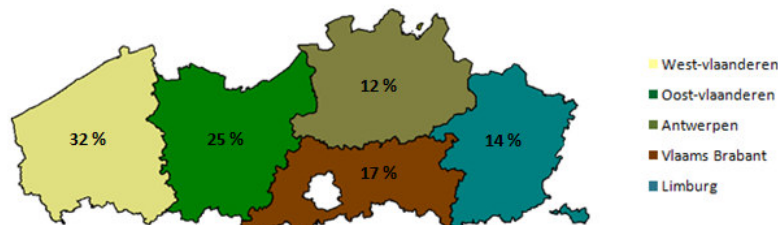
De huidige schapenhouderij in Vlaanderen spitst zich toe op vleeslamproductie, stamboekfokkerij en in zeer geringe mate melkproductie. De gestegen (verkoops)prijzen van landbouwgronden maakt het dat deze gronden vanuit rendabiliteits oogpunt minder interessant worden om door schapen te laten begrazen. Zijn er alternatieven om schaapskuddes op andere, goedkopere gronden te laten grazen? Zouden dijken, parken, industriegebieden, natuurgebieden... potentiële begrazingsgronden kunnen zijn? Door de uitbreiding van natuurgebieden tijdens de afgelopen jaren en het steeds groter worden van de kuddes die deze gebieden begrazen, is er een vraag naar meer professionele begeleiding van deze kuddes. Kan landschapsbegrazing deels of geheel een alternatief voor de huidige schapenhouderij betekenen? Wil de huidige Vlaamse schapenhouder instappen in het concept van landschapsbeheerder? Dit zijn vragen die enkel beantwoord kunnen worden door de Vlaamse schapenhouders te bevragen. Lies Goeman, masterstudente Animal Life (K.H.Kempen – Geel) stelde op basis van wetenschappelijke literatuurbronnen en ondersteuning van de leden van PraktijkCentrum Kleine Herkauwers een enquête op. De enquête werd bezorgd aan Vlaamse schapenhouders met meer dan vijftig schapen, zijnde 353 schapenhouders. Voor de verspreiding is er gekozen om de enquête via briefwisseling en via het internet te verspreiden. De enquête werd afgenomen in de periode november 2008 - januari 2009.

ENKELE RESULTATEN

Alle resultaten van de uitgevoerde enquête in dit artikel weergegeven is ondoenbaar. De resultaten zullen we echter tijdens de studiedagen in mei en juni 2009 uitvoerig bespreken. Hieronder vind je een selectie van de resultaten. Eerst wordt het profiel van de schapenhouder die de enquête heeft beantwoord, weergegeven en vervolgens zijn standpunt t.o.v. landschapsbegrazing met kleine herkauwers.

In totaal hebben er 87 (25%) Vlaamse schapenhouders, die meer dan vijftig schapen houden, de enquête teruggestuurd. Het hoogste percentage beantwoorde enquêtes komt uit West-Vlaanderen (32%), gevolgd door Oost-Vlaanderen (25%) (Figuur 1 en Tabel 1).

“Landschapsbeheer : de visie van de Vlaamse schapenhouder”

Figuur 1: Aantal beantwoorde enquêtes per provincie op totaal aantal beantwoorde enquêtes.

Tabel 1: Overzicht totaal verstuurd enquêtes per provincie t.o.v. totaal beantwoorde enquêtes in Vlaanderen.

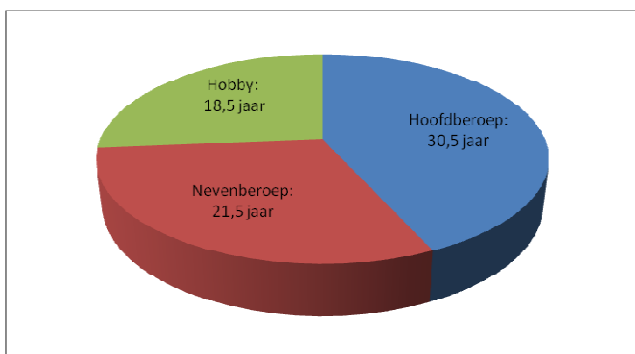
Provincie	Verstuurd		Beantwoord	
	Aantal schapenhouders	Percentage	Aantal schapenhouders	Percentage
West-Vlaanderen	109	31%	28	32%
Oost-Vlaanderen	79	22%	22	25%
Antwerpen	55	16%	10	12%
Vlaams-Brabant	67	19%	15	17%
Limburg	43	12%	12	14%

De schapenhouders die de enquête hebben beantwoord, kunnen beroepsmatig in drie hoofdvormen worden onderscheiden: als hobby, nevenberoep of als hoofdberoep (Tabel 2).

Tabel 2: Beantwoorde enquêtes per beroepsvorm.

Vorm	Aantal schapenhouders	Percentage
Hoofdberoep	11	13 %
Nevenberoep	47	54 %
Hobby	29	33 %

De ervaring varieert sterk in functie van de beroepsvorm. Gemiddeld zijn de hobbyisten 18,5 jaar, nevenberoep 21,5 jaar en hoofdberoep 30,5 jaar actief als schapenhouder (Figuur 2).

Figuur 2: Jaren ervaring per beroepsvorm.

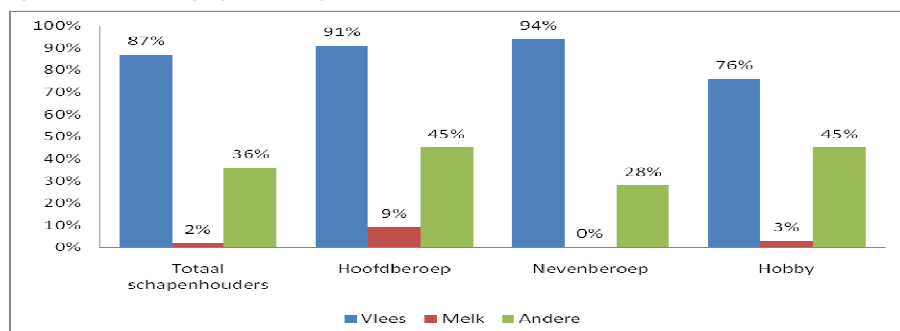
In tabel 3 wordt het **gemiddeld aantal arbeidsuren** per dag en het gemiddeld aantal werkdagen per week weergegeven. Het aantal werkuren per dag neemt van hobby naar hoofdberoep toe. Iedere bedrijfsvorm werkt gemiddeld zeven dagen in de week. Bij het aantal werkuren rekenen we ook werkzaamheden zoals bijhouden van administratie en onderhoud.

Tabel 3: Gemiddeld aantal arbeidsuren per dag, gemiddeld aantal werkdagen in de week, gemiddeld aantal uren per week.

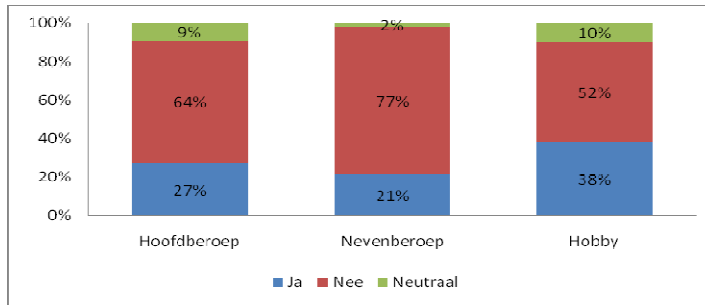
Vorm	Uren per dag	Dagen per week	Uren per week
Hoofdberoep	8,8	7	61,6
Nevenberoep	4	6,8	27,2
Hobby	3,1	6,7	20,8

Bij de geënquêteerde schapenhouders is schapenvlees maar liefst 87% (76) als primair productiedoel aangeduid (Figuur 3). Bij het hoofdberoep 91% (10), nevenberoep 94% (44) en zelfs bij de hobbyisten is vlees het primaire productiedoel namelijk 76% (22). Onder 'andere' wordt voornamelijk stamboekfokkerij bedoeld.

Figuur3: Percentage primaire productiedoelen.

Het gemiddeld **aantal hectaren** dat de schapenhouders bezit om te begrazen, is bij het hoofdberoep 73,5 ha, nevenberoep 20,7 ha en hobbyisten 10 ha. Slechts 27% (24) van de geënquêteerde schapenhouders heeft alle gronden in zijn bezit. In figuur 4 wordt grondbezit per beroepsvorm weergegeven. Deze informatie duidt erop dat een schapenhouder nood heeft aan externe gronden om zijn huidige schapenstapel te onderhouden.

Figuur 4: Grondbezitpercentage per beroepsvorm.

In het algemeen is de **financiële situatie** in de schapensector miserabel te noemen. Hieronder volgen enkele citaten uit de enquête om de sfeer van de financiële situatie weer te geven (Tabel 4).

Tabel 4: Visie over de financiële status.

Beroeps-vorm	Antwoorden
Hoofdberoep	“Veel werk, voor weinig te verdienen”; “Als je er moet van leven, wordt dit een benarde situatie”; “Schapenhouderij is onrendabel zonder subsidie”; “Nuloperatie”
Nevenberoep	“Niet rendabel”; “Voorlopig breakeven; hopelijk de volgende jaren er boven”; “Aanvaardbaar doordat we beiden buitenhuis werken. De schapenhouderij is op zichzelf niet echt winstgevend”; “Overleven”; “Vrij goed, kan altijd beter”; “Ik zal er nooit rijk van worden”; “Naar tevredenheid”
Hobby	“Niet slecht, maar kan wel beter”; “Onvoldoende rendement”; “Schapenhouderij: slecht is al een matige sector en het BlauwTongVirus heeft dit alleen maar verergerd!”; “Ik subsidieer de schapen met mijn functie als bankier”; “Goed en gezond”; “Gematigd”

Slechts eenendertig (36%) geënquêteerde schapenhouders hebben **ervaring met begrazingsprojecten**. Bij hoofdberoep vijf (55%), bij nevenberoep achttien (38%) en bij de hobbyisten acht (28%) schapenhouders die ervaring hebben met begrazingsprojecten. De gebieden die werden begraasd, zijn privégronden, natuurgebieden, dijken, braakliggende terreinen zoals militaire terreinen, wegbermen, overstroomingsgebieden, boomgaarden, bossen, heidegebieden en landbouwgronden.

Rasterbeweiding is de meest voorkomende begrazingstechniek. Enkele schapenhouders hebben ervaring met gestuurde begrazing zonder of met behulp van handen.

Er wordt een grote verscheidenheid aan schapenrassen ingezet: Ardense Voskop, Bleu du Maine, Friese Bles, Île de France, Kempens Schaap, Lley, Mergellandschapen, Soay, Suffolk, Swifter, Texel, Vlaams schaap, Zwart bles en kruisingen zoals bijvoorbeeld een kruising tussen Lley en Suffolk.

Het grootste deel (81%) van de geënquêteerde schapenhouders wil graag meewerken aan begrazingsprojecten. Het medewerkingspercentage bij hoofdberoep bedraagt 73%, bij nevenberoep bedraagt 89% en bij de hobbyisten bedraagt 69%. Bij medewerking aan begrazingsprojecten werden enkele opmerkingen genoteerd. Hier volgen enkele citaten:

- “Onder bepaalde voorwaarden wel”;
- “Indien het interessant is, kwestie van grootte van percelen, afstand naar huis en dergelijke”;
- “Indien in de buurt”; “Maar niet gratis”.

Er zijn enkele vereisten die de schapenhouder aan de begrazingsgebieden stelt. De belangrijkste zijn:

- goede afrastering,
- veilig voor de dieren zelf,
- het begrazingsgebied liefst dicht in de buurt,
- geen loslopende honden toegelaten,
- veilige drinkplaats,
- gebieden mogen niet te nat erbij liggen,
- geen verontreiniging,
- beschutting of natuurlijke beschutting zoals bomen en struiken.

Voor de **controle van de dieren** opteren de schapenhouders om dagelijks te controleren op de plaats van begrazing. De dagelijkse controlepercentage bedraagt bij hoofdberoep 73%, bij nevenberoep 72% en bij hobby 59%. Dagelijkse controle is belangrijk ter preventie/behandeling van verwentelen, myiasis en andere aandoeningen.

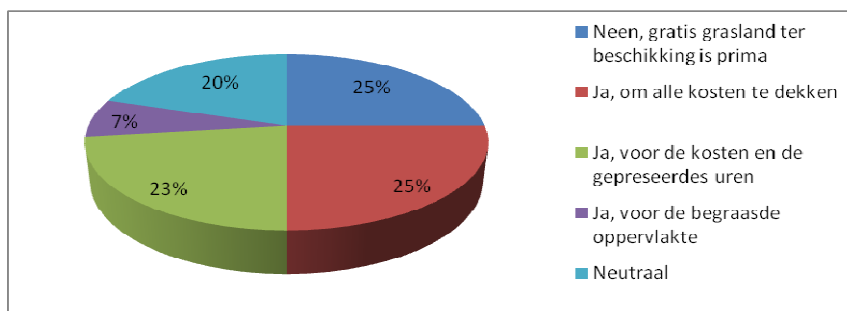
Terreinzekerheid is een heel belangrijke eis (62%) voor de schapenhouders. Slechts 19% van de schapenhouders heeft zekerheid dat ze de gronden in de nabije toekomst mogen begrazen. Slechts 15% van de schapenhouders hebben een langdurig contract van gemiddeld 10 jaar. Schapenhouders wensen gemiddeld 1,5 jaar van te voren weten of hun begrazingscontract al dan niet wordt vernieuwd.

Van de geënquêteerde schapenhouders wenst 55% een **vergoeding** te verkrijgen voor de uitgevoerde begrazing (figuur 5). Bij opmerkingen vermelden de respondenten de redenen voor de gevraagde vergoeding:

- om alle kosten te dekken,
- voor de kosten en gepresteerde uren, voor begraasde oppervlakte (vaak als tweede of derde optie).

Het bedrag dat de schapenhouders hiervoor willen ontvangen is afhankelijk van de soort begrazingstechniek die ze moeten toepassen. Voor gestuurde begrazing willen de schapenhouders aanzienlijk meer ontvangen dan voor rasterbeweidings, omdat dit arbeidsintensiever is. Omdat maar slechts 36% van de schapenhouders ervaring heeft met landshapsbegrazing, hebben ze geen idee welk bedrag ze moeten vragen voor de begrazing.

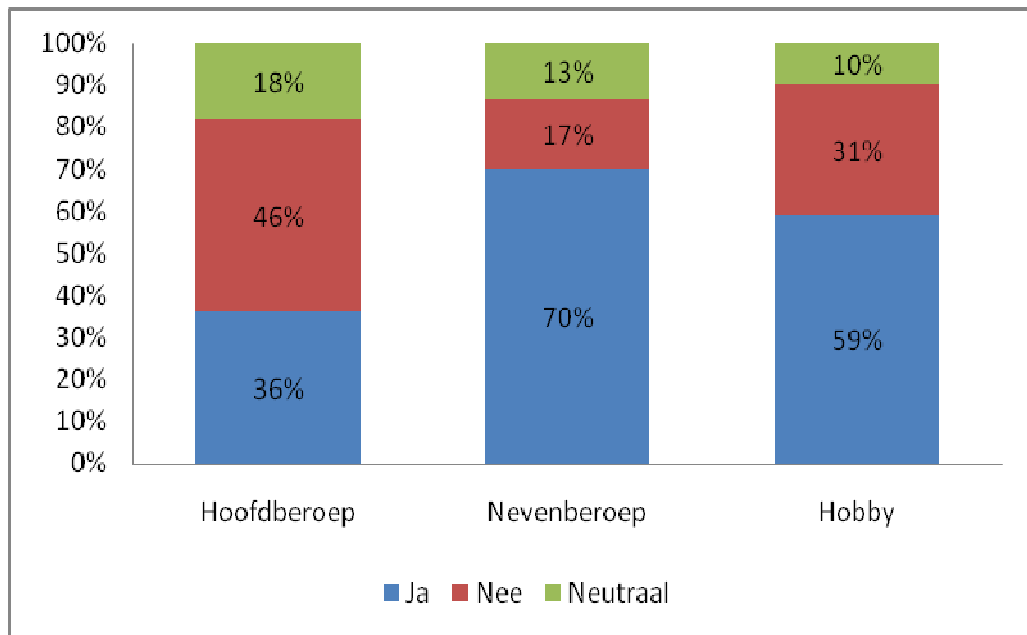
Figuur 5: Vergoeding voor begrazing

Doorgaans geven **labels** een meerwaarde, zowel kwalitatief (via extra controles) als financieel, aan een bepaalde sector. Misschien kan een label als 'natuurvlees' (bij interesse dient dergelijk label nog gespecificeerd te worden) een meerwaarde voor de schapenhouderij, specifiek voor schapen die in een natuurgebied hebben gegraasd, creëren. Tweeënzestig procent van de schapenhouders is geïnteresseerd om vlees van lammeren/schapen die in natuurgebieden hebben gegraasd, onder een apart label, zoals "natuurvlees" af te zetten, maar staan er pessimistisch tegenover. Hier volgen enkele opmerkingen die de schapenhouders erbij genoteerd hebben.

- "Maar de voorwaarden moeten heel, heel duidelijk zijn";
- "Alleen als de prijs dan ook beter is";
- "Maar betwijfel de haalbaarheid.
 - 1) wie eet nu nog schapenvlees?
 - 2) lammeren lopen niet veel op natuurgebied
 - 3) rammetjes voor offerfeest, dus label alleen voor ooiën
 - 4) marktwaarde?";
- "Maar heb wel mijn bedenkingen over".

In figuur 6 wordt de interesse (%) per beroepsvorm weergegeven. Hieruit blijkt dat het hoofdberoep wat terughoudender staat tegenover een label, dan de andere beroepsvormen.

Figuur 6: Interesse (%) voor label per beroepsvorm

BESLUIT

Er is een duidelijke interesse van de huidige schapenhouder om zich deels of volledig toe te leggen op landschapsbeheer. Toch zijn er heel wat factoren, zoals financiële vergoeding, materialen (afrastering, stalling...), beoogde vegetatieresultaat... die verduidelijking nodig hebben. Externe financiële ondersteuning is noodzakelijk om landschapsbegrazing met schapen leefbaar te maken. Ook een belangrijk knelpunt is terreinzekerheid. Schapenhouders zouden graag werken met langlopende contracten en een opzegperiode van 1,5 jaar zodat ze de tijd hebben om hun kudde op te bouwen of te reduceren, of nieuwe/andere contracten af te sluiten. Kortom, hier lijkt een taak te zijn weggelegd voor een overkoepelende organisatie die zich specifiek bezig houdt om een brug te vormen tussen grondbeheerder en schapenhouder, en de daarmee gerelateerde afspraken en contracten.

Bert Driessen^(1,2), Lies Goeman⁽¹⁾, Rony Geers⁽²⁾

⁽¹⁾K.H.Kempen, Kleinhoefstraat 4, 2440 Geel

⁽²⁾Zoötechnisch Centrum – K.U.Leuven R&D, Bijzondere weg 12, 3360 Lovenjoel

“Een goede herder zal zijn schapen wel scheren, maar niet villen.”

*

Agenda

In mei en juni organiseert het ADLO-project in elke provincie, op een bedrijf dat aan beheer doet, een demonamiddag. Er komt heel wat aan bod zoals:

- uitleg over het project
- een economisch/rendabiliteitsluik
- toelichting over het bedrijf door de bedrijfsleider
- toelichting door de terreinbeheerder
- toelichting over de samenwerking
- toelichting rond het lastenboek
- ter plaatse bekijken van de terreinen
- ...

Data:

- 13/05: Antwerpen
- 20/05: West-Vlaanderen (onder voorbehoud)
- 27/05: Oost-Vlaanderen (onder voorbehoud)
- 3/06: Vlaams-Brabant
- 24/06: Limburg

Meer uitleg volgt in de nieuwsbrief van eind april.

***“Niet te veel
willen van iets
waar je profijt
van hebt.”***

In de kijker: Belgisch melkschaap

Naar alle waarschijnlijkheid kan men aannemen dat het Belgisch melkschaap afstamt van het Vlaams schaap. Vermoedelijk werden sinds de negentiende eeuw uit het Vlaams schaap dieren geselecteerd met een melktypisch karakter. Na de tweede wereldoorlog werden alle melkrijke schapen samengevoegd en ontstond het Belgisch melkschaap. Het is, door zijn opvallende raskenmerken, gemakkelijk te herkennen. Het is een fijn gebouwd, vrij groot schaap dat hoog op de poten staat. Het lichaam is wigvormig, wat wijst, zoals bij rundvee, op melkrijke dieren. De kop is bedekt met fijne witte haren. De rug en flanken zijn bewold. De buik van een volwassen schaap daarentegen is onbewold maar licht behaard. Een typisch kenmerk voor het Belgisch melkschaap is de zogenaamde onbewolde rattenstaart die spits uitloopt. De uier is goed ontwikkeld en de dieren geven veel melk met een romige smaak. Het Belgisch melkschaap is helemaal geen kuddedier en is bijgevolg ook niet geschikt om mee rond te trekken. Het gedrag van deze dieren doet eerder denken aan dat van geiten in plaats dat van schapen. Deze schapen worden vooral gehouden voor de melk die een zacht romige smaak heeft. Omwille van zijn hoge vruchtbaarheid en het vlot lammeren wordt dit ras wel eens in kruisingsprogramma's zoals de Lovenaar ingezet.

Foto: Vlaamse hobbyfokkers van Geiten en Schapen,

“Het Belgisch melkschaap”

* De foto's zijn genomen voor het verplicht oormerken van beide oren.